

УДК 378:373.61

ПРО КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «СЕСТРИНСЬКА СПРАВА» (БАКАЛАВР)

В. П. Марценюк, О. С. Усинська, А. С. Сверстюк

Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського

У роботі розглянуто основні концептуальні підходи до організації дистанційного навчання за спеціальністю «Сестринська справа» (бакалавр) у Тернопільському державному медичному університеті імені І. Я. Горбачевського. Описано методики проведення практичних та лекційних занять при дистанційному навчанні.

Ключові слова: дистанційне навчання, методика проведення занять.

О КОНЦЕПТУАЛЬНЫХ ПОДХОДАХ К ОРГАНИЗАЦИИ ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ ПО СПЕЦИАЛЬНОСТИ «СЕСТРИНСКОЕ ДЕЛО» (БАКАЛАВР)

В. П. Марценюк, О. С. Усинская, А. С. Сверстюк

Тернопольский государственный медицинский университет имени И. Я. Горбачевского

В работе рассмотрены основные концептуальные подходы к организации дистанционного обучения по специальности «Сестринское дело» (бакалавр) в Тернопольском государственном медицинском университете имени И. Я. Горбачевского. Описаны методики проведения практических и лекционных занятий при дистанционном обучении.

Ключевые слова: дистанционное обучение, методика проведения занятий.

CONCEPTUAL APPROACHES TO ORGANIZATION OF DISTANT LEARNING IN «NURSING» (BACHELOR)

V. P. Martsenyuk, O. S. Usynska, A. S. Sverstyuk

Ternopil State Medical University by I. Ya. Horbachevsky

The article reviews the main conceptual approaches to organization of distance learning in nursing (Rn-to-BSN program) at Ternopil State Medical University. Techniques for practicals and lectures in distance learning are described.

Key words: distance learning, methods of training.

Вступ. Дистанційне навчання—новий засіб реалізації процесу навчання, в основу якого покладено використання сучасних інформаційних та телекомунікаційних технологій, що дозволяють навчатись на відстані без безпосереднього особистого контакту між викладачем і студентом. Воно використовує сукупність технологій, що забезпечують отримання студентами основного обсягу матеріалу, що вивчається, інтерактивну взаємодію студентів та викладачів у процесі навчання, надання студентам можливості освоїти навчальний матеріал як у процесі навчання, так і самостійно.

Існує 2 форми дистанційного навчання - синхронне і асинхронне [1].

Синхронне передбачає одночасну участь викладача і студента у навчальному процесі, тобто вони роз-

ділені лише територіально. Зв'язок здійснюється за допомогою Інтернету - через Skype або інші програми спілкування. При цій формі практично імітується звичайний навчальний процес, оскільки передається як аудіо-, так і відеозображення від викладача до студента і від студента до викладача і здійснюється спілкування у режимі реального часу.

Асинхронне навчання має місце, коли викладач і студент працюють у різний час - наприклад, при перебуванні їх у різних часових поясах тощо. При цьому для зв'язку студента і викладача та передачі інформації використовують e-mail, аудіо- та відеозаписи тощо, безпосередній контакт викладача і студента онлайн є непостійним через різницю у часі.

Постановка задачі. Завданням викладача при даній формі навчання є забезпечити усі можливі матеріа-

© В. П. Марценюк, О. С. Усинська, А. С. Сверстюк

ли для підготовки студента у зручний для нього час і завантажити їх на онлайн-ресурс, протягом певного встановленого терміну [2-5].

Оскільки більшість студентів дистанційної форми навчання проживають у США та працюють, ми робимо акцент на асинхронній формі дистанційного навчання, методичні рекомендації щодо проведення якої і будуть наведені далі.

Загалом забезпечення навчання за дистанційною формою повинно складатись із реалізації 3 ключових компонентів:

- 1) лекції - презентації та відеозаписи;
- 2) практичні заняття - тестування у системі Moodle та відеозаписи практичних навичок;
- 3) спілкування викладача зі студентом - у режимі реального часу через Skype і за допомогою електронної пошти.

Мета роботи полягає в розробці основних концептуальних підходів до організації дистанційного навчання за спеціальністю «Сестринська справа» (бакалавр) у Тернопільському державному медичному університеті імені І. Я. Горбачевського. На етапі проектування даного курсу, а також в процесі його виконання, пріоритетними були педагогічна та змістова організація дистанційного навчання. Звідси важливість концептуальних педагогічних положень, на яких побудований сучасний курс дистанційного навчання за спеціальністю «Сестринська справа» (бакалавр) у ТДМУ імені І. Я. Горбачевського.

Основна частина. Підготовка до початку вивчення дисципліни.

Перед початком вивчення дисципліни викладач розміщує на веб-сайті усі матеріали, необхідні для підготовки студентів:

- робочу програму з оновленим згідно із розкладом календарним планом;
- методичні вказівки до практичних занять;
- презентації лекцій;
- матеріали для підготовки до занять;
- тестові запитання в системі Moodle.

Перевірка наявності матеріалів здійснюється персоналом Центру дистанційної освіти.

За 1 день до початку вивчення дисципліни викладач надсилає студенту на його e-mail інформацію про початок вивчення нової дисципліни, розміщення навчальних матеріалів. У електронному листі також вказуються лекційні дні та час проведення онлайн-лекцій в Skype, аудіозапис яких буде розміщено на сайті університету у день їх прочитання.

Для отримання оцінки за курс студентам необхідно, після освоєння матеріалу з кожної теми, дати відповідь

на тестові запитання, які можна знайти у системі Moodle (вхід із сайту університету) або відповіді на запитання, надіслані на персональну поштову скриньку студента (відповідь повинна бути набраною самостійно, при наявності однакових (дослівно) відповідей у різних студентів вони не зараховуються).

Для зарахування практичних навичок студентам потрібно дати відповідь на запитання після освоєння методики даної навички (питання з'являється після ознайомлення з матеріалом даної навички - перегляду відеофрагменту тощо).

Методика проведення практичних занять. У день практичного заняття викладач надсилає студенту e-mail з вказанням теми заняття та теоретичними запитаннями/ситуаційними задачами, на які студент повинен відповісти до встановленого терміну (рекомендовано до 2-3 днів, термін відповіді вказується у листі) шляхом відсилання електронного повідомлення (тобто студент вирішує тести, або дає відповідь на запитання) - рекомендовано на 1 заняття 3-4 запитання.

Якщо на занятті передбачене проведення лабораторної роботи або освоєння практичних навичок, викладач шукає/створює відеоматеріали (ілюстративні) до практичної частини і розміщує їх на веб-сторінці університету. Для зарахування практичної навички студенту викладач створює запитання з методики виконання практичної навички, яке студент може побачити після перегляду відео і повинен надіслати відповідь викладачеві на e-mail.

Оцінка студентів виставляється за результатами вирішення тестових завдань у системі Moodle або за відповіді на запитання викладача (у журналі виставляється 1 оцінка).

Практичні навички зараховуються після відповіді студента на запитання з методики виконання практичної навички, у журналі ставиться відмітка «зарах», аналогічно як для практичних навичок у матрикулах.

Оцінка за предмет, залежно від встановленої форми підсумкового контролю, вираховується наступним чином:

- У випадку диференційованого заліку - як середнє арифметичне усіх оцінок за практичні заняття.
- У випадку іспиту - як середнє арифметичне підсумкової оцінки за предмет та оцінки за іспит, що проводиться у формі тестування у системі Moodle.

Викладач веде журнал встановленого зразка, де записуються теми практичних занять та оцінки студентів, а також (при наявності) - список практичних навичок та відмітки про їх засвоєння.

Якщо у студента є запитання до викладача, він може задати їх шляхом надсилання e-mail або під час зв'язку через Skype.

Методика проведення лекцій. При навчанні за дистанційною формою лекційний день складається із трьох лекцій, кожна тривалістю 2 академічні години (1,5 астрономічних години).

У час лекції входить власне лекція (1 год) та час для відповіді на запитання студентів.

Перед проведенням лекції її презентація повинна бути розміщена на web-порталі університету.

Викладач читає лекцію онлайн, використовуючи програму Skype, студентам, які попередньо повідомили про можливість своєї присутності на лекції у вказаний викладачем час.

У лекційний день викладач записує аудіо найважливішої з трьох лекцій за допомогою працівників Центру дистанційної освіти та завантажує його на web-портал університету.

При кожному наступному проведенні тих же лекцій проводиться запис наступної лекції - таким чином, після триразового проходження дисципліни викладачем на веб-сайті повинні бути записи усіх трьох лекцій.

У день проведення лекції викладач надсилає студенту повідомлення з вказанням тем лекцій та того, які саме додаткові матеріали (презентації, аудіо-запис) і де саме може знайти студент.

Після перегляду матеріалів лекції студент повинен дати відповідь на запитання з матеріалу лекції, за якою викладач відмічає його присутність на лекції.

Якщо студент не виходить на зв'язок з викладачем протягом часу викладання дисципліни, викладач повинен:

1. Написати повідомлення студенту на альтернативний e-mail (yahoo, gmail тощо).

2. Повідомити про відсутність повідомлень оператору/програмісту Центру дистанційної освіти для вжиття ними відповідних заходів.

Висновки. У роботі розглянуто основні концептуальні підходи до організації дистанційного навчання за спеціальністю «Сестринська справа» (бакалавр) у Тернопільському державному медичному університеті імені І. Я. Горбачевського. Описано методики проведення практичних та лекційних занять при дистанційному навчанні.

Навчаючись на дистанційній формі навчання у Тернопільському державному медичному університеті імені І. Я. Горбачевського, враховуючи методичні рекомендації до організації дистанційного навчання, можна вдома у зручний для навчання час здобувати медичну освіту, перекваліфікуватися та підвищувати свій професійний рівень за спеціальністю «Сестринська справа» (бакалавр).

Література

1. Скиба Е. Средства синхронного и асинхронного электронного обучения. [Электронный ресурс] / Е. Скиба. 20.05.10. - Режим доступа: <http://v-class.ru/db/vc/CP9084B03B2P0098C3257584002CER24/aoc.Bit1>.

2. Морзе Н. В. Моделі ефективного використання інформаційно-комунікаційних та дистанційних технологій навчання у вищому навчальному закладі [Електронний ресурс] / Н. В. Морзе, О. Г. Глазунова // Інформаційні технології і засоби навчання. - 2008. - №2(6). - Режим доступу до журн.: <http://www.ime.edu-ua.net/em6/content/08mnvshi.htm>.

3. Информационные технологии и средства дистанционного обучения : учеб. пособие для студентов высших учебных заведений / Ильдар Маратович Ибрагимов ; под ред. А.Н. Ковшова. - М. : Издательский центр " Академия", 2005.

4. Селевко Г. К. Энциклопедия образовательных технологий / Г. К. Селевко: В 2 т. 2. - М. : НИИ школьных технологий, 2006.

5. Теория и практика дистанционного обучения : учеб. пособие / Под ред. Е. С. Полат. - М. : Изд. Центр "Академия", 2004.